

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE

NR. 1 FEBRUAR 2005

LOKALHISTORISK FORENING I HILLERØD KOMMUNE

Bestyrelsen

Formand: Margrethe Krogh Sørensen
Hestehavevej 13, 3400 Hillerød
Tlf. 4826 7232

Næstformand: Niels Arne Hansen
Rødkløvervej 16, 3400 Hillerød
Tlf. 4826 2933

Kasserer: Inge Elsåe
Ørnevej 10, 2970 Hørsholm
Tlf. 4586 6676 elsoe@get2net.dk

Sekretær: Eva Holm-Nielsen
Søren Kierkegaardsvej 1, 3400 Hillerød
Tlf. 4826 4689 emhn@ofir.dk

Jørgen Berner
Åvang 78, 3400 Hillerød
Tlf. 4826 0613

Erling Aaskilde
Tolvkarlevej 32, 3400 Hillerød
Tlf. 4826 6782

Redaktør: Inger Gjerløv-Christensen
Asgård 47, 3600 Frederikssund
Tlf. 4822 9048 logos@mail.dk

Lokalhistorisk Arkiv

Lisbet Schacht Hansen, Christiansgade 1,
3400 Hillerød. Tlf. 4820 1915
Åbningstider: Tirsdag 14-19. Torsdag 11-16
I. lørdag i måneden 10.30-13

Redaktion:

Inger Gjerløv-Christensen (ansvarshavende).

Bladet udkommer 3 gange årligt,
februar, maj og oktober.
Stof til bladet sendes til Inger Gjerløv-Christensen.

Foreningens hjemmeside:
www.lfhk.dk

INDHOLD

SKRALDEMANDENS DATTER FRA ELMEGÅRDEN..... 3
VED MARGRETHE KROGH SØRENSEN

HISTORIER FRA FREDERIKSBORG AMT AVIS' ÆLDRE ÅRGANGE 14
AF ORLA LARSEN

BYENS GAMLE
BOGHANDEL SKIFTER EJER..... 17
AF EVA HOLM-NIELSEN

INDKALDELSE TIL
GENERALFORSAMLING 20

FORSIDE: KLASSEBILLEDE FRA NDR BANEVEJENS SKOLE. ØVERST TIL HØJRE SES TVILLINGESØSTRENE EVA (NR 4 FRA HØJRE) OG EDITH LARSEN (NR 3 FRA HØJRE). FOTO: PRIVAT EJE.

Kontingent årligt: 125,- kr.
Studerende og pensionister: 75,- kr.
Giro 704-4607
eller henvendelse til kassereren.

Tryk: A-Print, Espergærde
ISSN 0903-3505
© Copyright
Lokalhistorisk Forening i Hillerød Kommune

Skraldemandens datter fra Elmegården.

Ved Margrethe Krogh Sørensen

Edith Eriksen, som er datter af Karoline og vognmand Hans Larsen, er født og opvokset på Elmegården på Skovvej. Som ung var hun i huset flere forskellige steder i Hillerød og omegn, indtil hun blev gift i 1940. I 61 år boede hun med sin mand på Funkevej, hvor de i 1946 fik datteren Kirsten. Fru Eriksen blev ved med at hjælpe folk med dette og hint langt op i årene. Ægteparret bor nu (2004) på Skanselyet.

Jeg hedder Edith Eriksen, født Larsen. Jeg er født 25.3.1914, og er tvilling og havde 7 andre søskende. Min tvillingesøster og jeg var de næst- yngste. Mine større søskende kan jeg ikke rigtig huske, da de allerede var færdige med skolen og derefter fik arbejde og pladser i huset.

Jeg er født på Skovvej i Hillerød – en sidevej til Jespervej, der dengang var to hjulspor. Huset, vi boede i, var ikke stort. Vi havde et meget lille køkken med stengulv, som var så flot, når det var nyvasket. Man kom lige ind ad døren. Til højre var et lille hjørneskab, så et lille bord og så vasken. Så stod vandspanden der, brændespannden og komfuret. Udover køkkenet var der et lille kammer, et soveværelse og en stue, en lidt større stue og et lille soveværelse ovenpå.

Over gangen var der et spisekammer, og mor fik også lavet en kælder.

Vi sov i soveværelset og i stuerne, for vi var jo mange, så det var ikke sådan, at hver havde sit, men vi kendte jo ikke andet. Vi var sjældent syge – vi fik børnesygdommene, men ellers ikke noget.

MINE FORÆLDRE

Min mor hed Karoline Larsen, født Nielsen, og kom fra Varde i Jylland. Hun var født i 1872 og døde i 1958. Min far hed Hans Larsen og var født på Næstved kanten i 1871. Han døde i 1939. Han var vognmand og kørte skraldevogn for kommunen og hentede folks affald. Det var til tider et meget hårdt job, for de store zinkspande kunne være meget tunge, og om vinteren kunne de godt være

Hans Larsen ved sin skraldevogn foran Elmegården. Privat foto.

frosne i bunden, så affaldet ikke kunne komme ud. I starten var min far alene, men senere kom der flere steder til, og så kom der en mand mere. Det har nok været først i 1920'erne, han fik det arbejde. Han skulle være færdig kl. 12., for han måtte ikke køre om eftermiddagen. Om eftermiddagen kørte far så for forskellige murermestre med forskelligt til byggepladser, så det blev en lang dag.

Når far kom hjem, var det vores arbejde at give vand til hestene, og vi skulle også sørge for brændsel til kakkellovn og komfur. Jeg husker ham mest, hvor han lå på sofaen om

aftenen og sov. Så skulle vi piger være helt stille, men vi havde jo heller ikke radio, der kunne støje, så der skete jo ikke så meget. Jeg kan huske, at min mor sad for bordenden – vi sad rundt om spisebordet – og mor sad med sit strikketøj eller lappetøj. Far var træt og havde ondt i sin ryg mange gange.

Vi havde også mange gode stunder. Om sommeren tog far en tur med os, så mange som der nu kunne være i charabancen. Så kørte vi til Nødebo og drak kaffe og havde mad med. Min far kørte også det, der hedder kaperkørsel. Han havde en kapervogn, og hver sommer havde

han nogle bestemte, som han kørte med. Nogle reserverede ham år efter år. Ellers holdt han nede ved Slottet eller ved Slotspavillonen. Så skete det, at han fik nogle ture.

Om sommeren gik vi piger i vores fine sommerkjoler og sommerhatte tur i Slotshaven sammen med min mor. Hattene havde mor købt i hattebutikken hos fru Klinke, Torvet 1A. Mor købte fire hatte, så efter handelen vankede der chokolade i butikken ved siden af, som fru Klinke også havde. Kjolerne var bare bomuldskjoler med hul til halsen og læg i siderne. Der var altid en kjole, som hang og ikke måtte røres, så vi altid havde en ren kjole, når vi skulle i byen.

Jeg kan huske, at en dame spurgte os, om vi var firlinger. Nej, sagde vi. Ja, men så trillinger da. Nej, heller ikke. Men tvillinger var vi jo – to af os fire. Først gik vi til Slotspavillonen og havde det rart og så til Badstuen, hvor der sad en gammel kone "Kildemor" og solgte saftevand og slik. Der købte vi så slik. Jeg ved ikke, hvor meget vi havde at købe for, men jeg kan huske, at vi stod og overvejede, hvad vi skulle købe.

Juleaften var den eneste dag om året, hvor vi fik varm mad om aftenen. Mor var ikke så meget for det, men den ene aften måtte hun bøje sig. Vi havde også juletræ og fik lidt gaver, men i kirke gik vi ikke. Det var

Hans Larsen med sin kapervogn ved Nødebo Kro. Privat foto.

der ikke tid til, da der var for langt, for det var jo Slotskirken.

Også til påske og pinse var der ekstra mad. Det var far, der købte de ting, vi havde brug for. Han kørte ind til købmand Thomsen i Helsingørgade 52. Der var tre trapper op, og han havde en vægt med nogle meget fine lodder. Han var en stor mand, når han sådan stod bøjet ind over sin mahogni disk. ”Hvad skulle det være frue?” Så satte han de fine messing lodder på vægten og vejede nøjagtigt af. Det var en fin købmand. Til slut blev varerne pakket ind i gråt papir, og så kørte far hjem.

Far blev ikke så gammel. Han blev pludselig syg og døde af kræft som 68-årig. Jeg har været 24 år, og jeg var i huset hos frøknerne i Frensborg.

Mor var derhjemme og passede det hele, for vi havde 7-8 tønder land til, og det dyrkedes med korn og kartofler. Der var to køer, et par grise og masser af høns. Sommetider havde vi også en kalv, og så havde far seks store heste. Det, vi dyrkede, var næsten kun til eget forbrug. Vi plukkede også bær – hindbær og ribs – som vi solgte på Torvet, og vi havde nogle faste kunder, som vi solgte til hvert år.

Vi havde et stort sulekar, når der blev slagtet. Jeg brød mig ikke om alt det salte mad, men vi fik altid god mad. Mor lavede altid kogemad,

gule ærter og grønkålssuppe, og hun var også vældig dygtig til at bage. Jeg kan huske de store franskbrød, hun bagte i komfuret. Komfuret skulle man kende godt, for man kunne jo ikke sådan lige trykke på en knap.

Vi havde en meget god have, og i marken såede vi rækker med gulerødder og rødbeder, og så lagde vi kartofler. Det måtte vi børn jo gøre, og vi var også med til at tage dem op. Vi var også med til at luge roer og tage roerne op, og jeg kan tydeligt huske, hvordan vi skar toppene af. Det var jo ikke de store mængder, men vi havde da mellem 7-8 tønder land, så det var da noget. Far var jo nødt til at deltage med hestene. Det gjaldt om at gøre det i godt vejr, men det kunne jo ske, at det var regnvejr, og så var han i dårligt humør.

Jeg kan også huske, at vi høstede hø, og at det var så tungt og så klæde det over hele kroppen. Vi fik ondt i armene, når vi skulle stoppe det helt ind på loftet. Der var en stald til dyrene, men al høet skulle op over stuehuset.

Vi stod tidligt op i min barndom. Hvis vi ikke kom op, og far så det, så var det ikke så godt. Det var ved 6-6.30 tiden, hvad enten vi havde fri eller ej. Ved 7-tiden skulle mor have far af sted, men forinden havde hun været ude at malke to køer. Det har været strengt at stå så tidligt op om

morgenen og gå i stalden. Når der var malket, blev mælken sat ud i en spand og hentet til mejeriet. Vi fik så skummetmælk hjem til grisene.

SKOLEN

Jeg gik i skole på Ndr. Banevej på kommuneskolen. Jeg begyndte i 1921 og havde lærer Nielsen og lærer Larsen. Lærer Nielsen gik altid og pudsede næse, husker jeg. Lærer Larsen var jovial, kan man sige. Jeg kan huske engang, vi havde fødselsdag, så fik vi en kæmpe stor appelsin af ham. Jeg har aldrig set noget lignende. Vi havde også skoleinspektør Petersen, og min søster Ingeborg, den ældste af os, havde været ung pige i huset hos skoleinspektørens. Hun var så pertentlig, min søster. Så da vi kom i skole og fik den gamle skoleinspektør, måtte vi høre for, hvor dygtig Ingeborg havde været, og ikke som os, der ikke altid kunne vores lektier. Vi fik helt antipati mod vores søster, og det satte et skel mellem os og vores ældste søster. Det skulle han aldrig have sagt.

Jeg klarede mig nogenlunde i skolen. Jeg dumpede ikke i noget fag, og da vi skulle ud af skolen, blev det foreslået, at jeg skulle tage realeksamen, men da der ikke var nogen af de seks andre, der havde taget realeksamen, kunne det ikke lade sig gøre, for så blev der jo gjort forskel.

Det var især synd for min søster Eva, der var klogere end jeg.

SØSKENDE

Som nævnt i starten har jeg syv søskende. Ingeborg var den ældste, (født i 1900 og død i 1979). Hun var gift med bagermester Hansen, Skansebageriet, og mor bl.a. til Henning Hansen, som havde Ilskøb, der nu hedder Inspiration. Nummer to var Laurits, (født i 1902 og død i 1978), som var gartner i Hillerød. Så kom Viggo, (født i 1905 og død i 1978), som var vognmand ligesom vores far og også skraldemand – Skralde-Viggo blev hans kaldt. Ellen, (født i 1908 og død i 1950), som blev gift i København, var den næste. Så kom Klara, (født 1912 og død i 1987), som var kogekone ligesom Laurits kone Jette. Efter Klara kom så tvillingerne Eva og Edith, (født i 1914, Eva døde i 2003). Til sidst kom Gerda (født i 1915). Gerda og Edith er de eneste, der er tilbage af søskendeflokken.

Fra den tid, hvor jeg kan huske var vi Klara, Gerda, Eva og Viggo hjemme. Ingeborg, min ældste søster, var 14 år ældre end jeg. Hun fik plads i huset hos Skoleinspektør Petersen på Ndr. Banevej, da hun kom ud af skolen.

Vi var fire piger til sidst, der skulle i skole, og alle havde fletninger, der

Vognmand Viggo Larsen. Privat foto.

skulle flettes om morgenen. Vi skulle også have en lille madpakke med, så der var ikke megen tid. Vi blev vasket en gang imellem ovre i vaskehuset, men ellers fik vi jo bad i skolen, brusebad. Den dag, hvor vi skulle i bad i skolen, vaskede vi os hjemmefra, især fødderne. Det ville være en katastrofe og en skam, hvis vi kom med snavsede fødder. Det var mor sur over, men vi fik det gennemført. Vi ville ikke i skole med snavsede fødder. Vi gik jo med træsko, og der var meget mudret udenfor.

Vi gik eller løb på vej til skole, for vi havde ikke cykler. Jeg fik først cykel, da jeg var 14-15 år. Det tog ca.

en halv time, hvis vi skulle gå almindeligt til skole, og det var sjældent, at vi havde så meget tid, så vi måtte løbe det sidste stykke vej. Jeg drømmer stadig om, at jeg kommer for sent i skole, og så kan jeg ikke huske, hvor jeg skal hen. Den store trappe og svallegangen – den drømmer jeg tit om. Vi var tit for sent på den. Der var så stille, at når vi hørte kirkeklokken på slottet slå et kvarter i otte, vidste vi, at så skulle vi tage benene på nakken, for ellers kom vi for sent og måtte luske os ind og sætte os.

Vi var altid klædt pænt på. Mor syede kjoler til os, og vi havde altid en pæn frakke. Der var ikke noget at

klage over. Hun var ferm til at reparere tøj, og sy det aflagte tøj fra de større søskende om til os. Jeg husker, at hun altid sad og syede vores kjoler på håndsmaskinen. Når jeg tænker på det, kan jeg næsten få tårer i øjnene. Da vi blev født var Klara 2 år, så kom vi to piger og halvandet år efter kom Gerda, min yngste søster.

Mor lavede mad på komfuret. Hun turde ikke få en primus til at varme mad på, så hun varmede maden på kakkelovnen eller komfuret. Der blev brugt petroleumslamper, indtil vi fik elektricitet i 1924. Det var en fantastisk oplevelse.

Om foråret blev der gjort særlig rent. Vi tog grene fra elmetræerne, når

de var sprunget ud og lagde dem ved hovedgærdet. Det holdt myggene væk. Når mor skulle vaske i vaskehuset, hjalp vi hende med at fylde alt, hvad der var af kar og spande med vand, så hun havde rigeligt vand til vasken. Vi havde en vandpost i gården, og det hændte, at vandet var frosset, for spandene stod udenfor. Jeg forstår ikke, hvordan hun fik fars meget snavsede tøj rent, men hun var ferm til at vaske, og myreflittig var hun også. Bagefter kan man virkelig skønne på det, men mens det stod på, tænkte man ikke så meget over det. Der var nok andre, der havde det værre end os, for vi manglede ikke noget. Vi fik mad, og vi var rene og pæne, når vi gik i skole.

Ediths barndomshjem Elmegården. Privat foto.

JESPERVEJ-KVARTERET

Der var ingen huse på Skovvej. Der var Lærkegården lidt længere nede på Jespervej, men der var ikke mange huse. Mange af husene blev først bygget i 1940'erne. Elmegårdskvarteret er opkaldt efter vores gård Elmegård, fordi der stod nogle høje, store elmetræer udenfor. Huset er revet ned for længe siden.

Da min far døde i 1938, kunne mor ikke lide at være alene derude, så hun solgte det for 13.000 kr. og flyttede til en lille lejlighed i Frederiksgade lige overfor vandværket oppe

på kvisten. Hun fik en dejlig lille lejlighed, og hun var glad for et bo der med udsigt til Godthåbsvej. Hun kunne nemt gå i byen, så i næsten 20 år boede hun der. Hun fik nogle gode år, og det havde hun også fortjent, sådan som hun havde slidt i det, da vi var børn.. Hun blev 86 år.

Huset på Skovvej blev solgt til en fra København, men han solgte det videre til kommunen, der udstykkede jorden. Min bror Laurits fik det stykke jord, der støder op til Jespervej. Her byggede han et lille hus, og havde også en have med blomster

Broderi af Ediths barndomshjem Elmegården.

og drivhuse. Der er nu Håndværker-
vænget.

UD AF SKOLEN

Inden jeg kom ud af skolen, havde jeg en eftermiddagsplads hos isenkræmmer Ejnar Nielsen på Langesvej. Ejnar Nielsen havde overtaget O. Petersens forretning, da han døde. De havde en lille pige, som jeg gik tur med i Slotshaven, og vi kørte også slæde om vinteren. Da jeg blev konfirmeret, kom jeg i huset hos dem og var der et halvt års tid. Fruen var meget til rengøring. Alt blev endevendt, men jeg fik da lært noget. Jeg fik 8 kr. om måneden, og de var flinke og søde.

Derefter fik jeg plads nede hos en balletskomager på Jespervej. Han syede balletsko til den kongelige ballet. Han og hans kone sad og syede dagen lang - nogle meget flotte sko - og balletskomagerens kone samlede os piger hver onsdag aften og lærte os at brodere. Hjemme lærte vi ikke den slags ting. Hun kendte en maler, som malede vort barndomshjem, og dernæst købte hun silkestof, der blev spændt ud på rammer, hvor konturerne blev malet på stoffet, og så syede vi fire piger hver især vort barndomshjem. Hver onsdag bagte jeg en kage, og så drak vi kaffe eller te og spiste kage.

To af de piger, der broderede sammen med os, havde brødre, og de gik

sommetider hjem sammen med os. Og så skulle vi lære at ryge. Vi var vel ikke bedre end andre. Jeg fik det helt forkert i halsen, og jeg har aldrig prøvet at ryge senere. Jeg har vel været ca. 16-17 år på det tidspunkt.

PLADSER I Huset.

Efter balletskomageren kom jeg i huset hos ingeniør Kisling, som var ingeniør på Nordsten. Efter to år, synes jeg, at det kunne være nok, og så kom jeg til kommandør Boysen. De var pensionerede og boede i en villa overfor stationen i Fredensborg. Over for den hvide villa boede sagfører Linde i en stor villa. Et par søde gamle mennesker, var de, men der var nok at lave, for datteren var blevet skilt fra sin mand, og hun kom gerne hjem i weekenderne. Hendes to store piger boede hos bedsteforældrene. Jeg var en 18-20 år. Datteren blandede sig alt for meget. Engang jeg havde lavet noget, kritiserede hun mig, og så sagde jeg, at jeg ikke ville være der mere.

Men jeg havde en fornem gæst, mens jeg var hos kommandøren. Kommandøren havde sejlet og det havde kronprins Frederik (Frederik IX) jo også. To gange har jeg lukket ham ind i de to år, jeg var der. Det ringer på døren, og udenfor står en flot, stor mand i uniformsjakke og kasket. Jeg blev lidt forfjamsket,

men fik da taget jakke og kasket fra kronprinsen, og så gik han ind til kommandøren. Der var ikke tid til at sige, hvem han var, så jeg listede mig ud i køkkenet, for jeg tænkte, at de måske skulle have nogen servering. Men jeg skulle bare sørge for to glas på en bakke, så gik kommandøren selv i kælderens efter en flaske vin. Så sad de derinde og hyggede sig. Der kom også andre kongelige til frokost af og til.

Kommandørfruen var høj og slank, og hun var noget af det sødeste. Der var aldrig nogen kritik af det, jeg lavede, men det var en streng plads, fordi jeg havde en 6-7 kakkellovne, der skulle fyres i. Hver fredag havde vi konehjælp – jeg gik rundt med støvsugeren, og hun kom bagefter og vaskede gulvene. Hun kom også og hjalp til med storvask.

Så tog jeg til Gadevang. Det var noget familie til kommandøren – en brorsøn, tror jeg – de hed Cold. De havde to drenge, så jeg blev barnepige og stuepige. Hr. Cold havde tuberkulose. Det var et godt sted at være, og min mand, (vi var blevet forlovet), måtte gerne komme på besøg. Han havde motorcykel, så han kunne nemt smutte til Gadevang

Jeg traf min mand i Fredensborg. Hans far stammede fra Marstal på Ærø, og han havde tre søskende. Hans far kom til Sjælland som lærer,

først på Haslev Højskole senere som forstander i Fredensborg, på drengeheimmet "Håbet". Han blev forstander i 1913 og gik først af i 1945. Han havde ca. 300 drenge i den tid. De kom som 5-6-7-årige, og der var nok at gøre. Der boede 40-45 drenge ad gangen på drengeheimmet.

Så kom jeg tilbage til Hillerød til automobilforhandler Arild Jensen på Frederiksværksgade 7, hvor jeg også var 2 år. Min sidste plads var i Fredensborg hos to gamle damer – Frøknene Fritze hed de. De var uhyre pertentlige, men de var søde ved mig. Derimod havde de problemer med at holde på kokkepigerne. Da jeg blev gift d. 23. august 1940 og forlod pladsen, fik jeg en flot sølvkaffekande og nogle andre småting.

EGET HJEM

Det første halve år boede vi i mine svigerforældres sommerhus i Sørup, som de havde bygget i 1926, men så fik vi lejlighed på Jespervej nr. 113, hvor vi boede ca. 2 år, inden vi flyttede til huset på Funkevej 44. Det var meningen, at mine svigerforældre skulle flytte ind i huset, men det skete først i 1945. Vi havde en meget lille lejlighed på 1. sal.

Min mand var maskinarbejder, og han havde arbejdet hos Axel Gottlieb. Han kom i lære som 14-årig og var derfor udlært som 18 1/2-årig. Det

var egentlig meningen, at han ville læse videre. Han tog ind til byen og var der et halvt årstid, men det duede ikke rigtigt. Så kom jeg ind i billedet, og så gik det slet ikke. Hans fars familie bestod af folk, der sejlede, maskinmestre og styrmænd og en enkelt kaptajn. Kaptajnen sejlede lige

efter krigen på England med et stort skib. Det var tåget og de stødte på en mine, og skibet gik ned. Han havde 4 børn. Han havde sejlet i alle årene under krigen, hvor der intet var sket, og så skete det. Min mand havde tre fætre, der druknede, da deres skibe gik ned.

Denne artikel er blevet til på baggrund af et interview optaget af Kirsten Thye og Margrethe Krogh Sørensen i 2004.

Historier fra Frederiksborg Amts Avis' ældre årgange

Af Orla Larsen

Artiklen bringer historier fra Nr. Herlev Sogn fra 1948-1951 fundet i Amtsavisen.

12. december 1948:

JULENS GLÆDE I FREERSLEV UDBETALER 18,000 KR.

Freerslev og Omegns Julespareforening "Julens Glæde" har holdt Generalforsamling hos Formanden, Murermester Bøge Graversen. Af 111 Sparere er der opsparet 17,875 Kr. eller ca. 4000 Kr. mindre end i Fjor. Til ny Formand valgtes Arbm. Alfred Green og til Bestyrelsen nyvalgte Fru Købmand Olsen, Nr. Herlev, og Laurits Svendsen, Freerslev.

20. januar 1949:

UÆNDRET SKATTEUDSKRIVNING I NR. HERLEV.

Paa Nr. Herlev Sogneraads Møde var Budgettet for 1949-50 til 1. Behandling, og Sogneraadet mente, at Skatteudskrivningen bliver omtrent som i Fjor, nemlig 140,000 Kr.

En Gyngeejer fik Tilladelse til at opstille Luftgynge i Hammersholt i seks Dage i Sommer. Det oplystes, at der var ført Forhandling med Hjemmesygeplejersken

og opnaaet Enighed om, at hun faar en vis Kørselsgodtgørelse, da hun nu har anskaffet sig en Bil, medens hun tidligere kørte paa Cykle. Endvidere forelaa der Meddelelse fra Socialministeriet om, at Kommunen som Refusion for 1947-48 faar 41,930 Kr., medens der skal betales 7550 Kr.

11. august 1949:

KO I HAMMERSHOLT FIK HJEMVÉ.

Paa Nysøgaard i Hammersholt købte man forleden en ny Ko, som man tøjrede paa en lille Toft i Gaardens Nærhed, men næste Dags Aften forsvandt Koen. Den havde revet sig løs og var søgt tilbage til sin tidligere Ejer, der bor ca. tre kilometer fra Nysøgaard. Her til ankom Koen ved Midnatstid. Aabenbart havde Koen faaet Hjemvé, og trods det, at Vejen hjem til den gamle Gaard ikke er saa ligetil, havde den dog fundet frem gennem Mørket. Det hjalp den dog ikke. Koen er atter bragt til Nysøgaard, hvor den nu synes at have slaaet sig til ro.

Herlevgård i Nørre Herlev. Billedet er taget af fotograf Rathsach og er fra ca. 1920.

17. september 1949:

HEST STJAALET FRA "HERLEVGAARD".
Kriminalpolitiet har modtaget Anmeldelse om, at der i Løbet af den sidste Uges Tid er stjålet en Hest tilhørende "Herlevgaard" i Nr. Herlev. Hesten, der gik i en Fold Vest for Gaarden, er en tre Aars Vallak. Den er 10 Kvarter og to Tommer høj og er en Krydsning mellem jydsk og belgisk Race. Hesten er brun uden Aftegning og med sort Manke, sort Hale og Laadne Koder.

Eventuelle Oplysninger om Hestens Skabne bedes givet til Kriminalpolitiet i Hillerød, Telefon 1600.

30. september 1949:

KRANSEN HEJST OVER NR. HERLEV STATION

Kransen paa den nye Stationsbygning i Nr. Herlev, ved Frederiksværkbane-Forlægningen, blev hejst i Forgaars. Begivenheden overværedes af Repræsentanter for Nr. Herlev Kommune og Frederiksværkbanen samt af Arkitekt, Haandværkere og Arbejdere. Desuden var tredive Privatbane-Direktører, som samme Dag holdt Møde i Hillerød, kommet til Stede.

Ved et Glas Vin blev der talt af Direktør Kublman, Sogneraadformand Carl Hansen og Arkitekt Jens Lundqvist, den sidstnævnte

for Haandværkere og Arbejdere.

Den nye Stationsbygning ventes færdig i Løbet af Efteraaret.

14. marts 1950:

NR. HERLEV BIBLIOTEKSFORENING

holdt i Søndags Aftes til Fordel for Biblioteksforeningen sin årlige Fest i Nr. Herlev Forsamlingsbus med over 300 Deltagere. Formanden, Lærerinde, Fru Kaarup Nielsen, Nr. Herlev bød Velkommen, hvorefter Dilettanter opførte Vaudevillen "En Søndag paa Amager", indstuderet under Ledelse af Forsøgsassistent Larsen, Statens Kontrolhønseri. Forestillingen blev fortrinligt spillet, og Dilettanterne lønnes med stærkt Bifald og flere Fremkaldelser ved Tæppets Fald. Efter at Formanden havde motiveret et Leve for Danmark, og man havde sunget "Der er et yndigt Land", afsluttedes Festen med Bal.

Om Eftermiddagen holdtes Generalprøve, der bl.a. overværedes af Sognets Alldersrentenydere, som havde gratis Adgang.

7. april 1951:

HUSMODERAFTEN I NR. HERLEV.

Købmændene i Nr. Herlev, Freerslev, Gørlose og Kollerød indbyder paa Tirsdag til en Husmoderaften med gratis Adgang i Nr. Herlev Forsamlingsbus. Der bliver en Maddemonstration under Mottoet: "God Mad gør Manden glad" ved De samv. Købmandsforeningers Husholdningskonsu-

lent, Fru Gemma Ast. Formaalet hermed er at give Forbrugerne Vejledning om den mest hensigtsmæssige Anvendelse af forskellige Varer. Endvidere vises der en Film fra Landsudstillingen Købmanden 1950, og der sluttes af med Kaffebord. Købmandsforeningens Husmodertjeneste er noget nyt, som Købmændene venter sig meget af.

6. maj 1951:

HILLERØD-POLITIHUND FANDT NED-PLØJET TEGNEBOG I FREERSLEV.

Politibetjent Skovsgaards dygtige Hund "Jack" fik i Gaar paany Lejlighed til at demonstrere sin fine sporsans.

I Forgaars Aftes ved 19-Tiden tabte Gdr. Svend Møngaard, Freerslev, sin Tegnebog, da han var i Færd med at pløje med sin Traktor paa Gdr. Axel Andersens Marker. Først i Gaar Formiddags opdagede han Tegnebogens Forsvindingsnummer, og da den indeholdt 500 Kr. i Kontanter samt nogle Værdipapirer, er det ikke underligt, at han blev trist til mode. I Dagens Løb lykkedes det ham at komme i Kontakt med Politibetjent Skovsgaard i Hillerød, og denne lovede at lade sin efterhaanden berømte Hund "Jack", gøre et Forsøg paa at finde Tegnebogen.

Ved 15-Tiden blev "Jack" sat ind paa Opgaven, og i Løbet af 10 Minutter havde den fundet Tegnebogen – til Trods for at den var pløjet ned og havde et anseligt Lag Jord over sig.

Byens gamle boghandel skifter ejer

Af Eva Holm-Nielsen

Den 1. januar 2005 fik Høyer Olsens Boghandel, Slotsgade 14, ny ejer, og dermed sluttede en æra. Efter at have været i familiens eje i 70 år blev forretningen solgt af boghandler Jens Høyer Olsen til bysbarnet Søren Wiberg, f. 1954 i Slotssognet, som i årene 1970-1973 blev uddannet i Toftes Boghandel, byens anden gamle boghandel.

Høyer Olsens Boghandels historie går helt tilbage til Frederik den Sjettes tid, idet den blev grundlagt i august 1839, og Frederik den Syvende var fast kunde med konto, mens han boede på Frederiksborg.

Forretningen har gennem tiderne haft forskellige ejere og skiftende adresser, men har i knap halvdelen af tiden altså været drevet af to generationer Høyer Olsen.

Jens Høyer Olsens far, Knud Ole Høyer Olsen, overtog forretningen i 1935 efter sin læremester Knud Poulsen, der havde haft Knud Poulsens

Boghandel på adressen siden 1929. Tidligere var den beliggende i Slots-gade 45, og her havde K.O. Høyer Olsen været i lære fra 1924-1928. Efterfølgende arbejdede han som boghandler i København, Odense og Ringsted, inden han vendte tilbage til Hillerød, men da det imidlertid var svært at få arbejde, supplerede han først sin indtægt ved at være kørelærer. At drive boghandel dengang var en alsidig forretning, og en overgang fungerede Høyer Olsens Boghandel som både turistbureau, værelsesanvisning og autoriseret forhandler af billetter til Det Kongelige Teater.

Jens Høyer Olsen er udlært i boghandel i Frederiksværk. Den 1. april 1966 blev han ansat hos sin far, og i 1973 blev de kompagnoner. K.O. Høyer Olsen arbejdede i forretningen, til han blev 85 år. Han døde i marts måned 2003.

Boghandlen var et rigtigt familieforetagende. Jens Høyer Olsens mor,

Lis Høyer Olsen, der døde i januar 2004, førte i mange år forretningens regnskab, hvilket dog foregik fra hjemmet. Hun blev i 1998, i en alder af 81 år, afløst af Jens Høyer Olsens hustru, Kirsten Kann. Foruden at være regnskabsfører har Kirsten Kann været butikkens dekoratør, og hendes kreativitet har resulteret i to 1. præmier og en 2. præmie i landsdækkende konkurrencer, udskrevet af Politikens Forlag, Forlaget Cicero og Gyldendal.

Lokalhistorien har altid stået familien Høyer Olsens hjerte nær. Siden 1987, da Lokalhistorisk Forening udsendte sin første årskalender, har Jens Høyer Olsen været foreningen en uvurderlig samarbejdspartner, idet han har ydet en stor indsats i forbindelse med salg af foreningens publikationer.

I 1998 genudgav Jens Høyer Olsen Bysvendens, Svend Niensens, "Det gamle Hillerød". Derved blev Jens Høyer Olsen også forlægger ligesom

forretningens oprindelige grundlægger, Johan Julius Vosbein, der udgav lokale småskrifter samt avisen "Frederiksborg Amts-Tidende".

Når Jens Høyer Olsen nu slipper roret som boghandler, vil han få mere tid til at dyrke sine interesser, visesang og sejlsport, herunder også som skipper på den lille færge på Slotssøen. Privatadressen vil fortsat være Slotsgade 14, 2. sal.

Byens gamle boghandel bliver videreført under navnet »Høyer Olsens Boghandel«. Jens Høyer Olsen fortæller, at i hans 38 år som boghandler i Hillerød har bogsalget været stigende og udgør i dag størstedelen af omsætningen, medens salget af papirvarer, kontorartikler, spil og lignende bliver stadig mindre. Som Amtsavisens huspoet Lars Kanit udtrykte det ved receptionen den 3. januar 2005: »I Slotsgade 14, til venstre for porten, herinde hos Høyer, her køber man »bøjer««.

Kilder:

Eva Holm-Nielsen, Høyer Olsens Boghandel 150 år, Hillerød 1989.

Samme i Lokalhistorisk Forening i Hillerød Kommune, 1989-3, s. 3ff.

Eva Holm-Nielsen, »Kgl. Konto«, Lokalhistorisk Forening i Hillerød Kommune, 1991-2, s. 4-5.

K.O. Høyer Olsen og Jens Høyer Olsen foran forretningen i forbindelse med 150-års jubilæet i 1989. Foto: Jens-Erik Larsen. Billedet er venligst udlånt af Frederiksborg Amts Avis.

Indkaldelse til Generalforsamling

Lokalhistorisk Forenings ordinære generalforsamling afholdes onsdag den 9. marts 2005 kl. 19.15 på Hillerød Bibliotek, Christiansgade 1

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent
2. Årsberetning for 2004
3. Fremlæggelse af regnskab for 2004
4. Fastsættelse af kontingent for 2005
5. Valg til bestyrelsen.
Efter tur afgår Margrethe Krogh, Eva Holm-Nielsen og Erling Aaskilde
6. Valg af suppleanter til bestyrelsen
7. Valg af revisor og revisorsuppleant
8. Forslag fra medlemmerne
9. Eventuelt

HILLERØD I MALERKUNSTEN

Efter generalforsamlingen vil der blive vist et diasshow med alle malerierne fra Lokalhistorisk Forenings maleriudstilling "Hillerød i malerkunsten". En del af motiverne er blevet fotograferet således, at man kan se stederne både før og nu.

Lokalhistorisk Forening støttes af:

C. A. Andersen malerfirma - Statsautoriseret Revisionsaktieselskab Ernst & Young - Det Nationalhistoriske Museum på Frederiksborg - Dines Jørgensen. Rådgivende ingeniører - FO Arbejdernes Fællesorganisations Byggeaktieselskab - Hillerød Bibliotek - Hillerød Borgerstiftelse - Hillerød Industri- og Håndværkerforening - Hillerød Kommune - Høvelts Electric - Lokalbanken - Nykredit - Ristorante La Perla - Ullerød Brugsforening